

Hvordan finder vi de sårbare kræftpatienter?

Pernille Bidstrup
Leder af forskningsgruppen
Psykologiske Aspekter af Kræft
Kræftens Bekæmpelses Center for
Kræftforskning

Hvem er sårbar?

Sårbare patienter er i risiko for ikke at få mødt deres behandlingsbehov i sundhedsvæsenet i same grad som andre patienter

- Ruiz-Pérez et al. Effectiveness of interventions to improve cancer treatment and follow-up care in socially disadvantaged groups. *Psychooncology*. 2019 Apr;28(4):665-674.

Patienten vs. systemtet

Det (lungekræft)patienten kommer med

- >1/2 har komorbiditet
- 6/10 har avanceret sygdom (IIIB-IV)
- Kun 1/3 i PS 0 ved diagnosen
- 4/10 er aktive rygere, mange stort alkoholforbrug
- 4/10 bor alene
- 6/10 har kort uddannelse
- 1/10 bor langt fra hospitalet

Sundhedsvæsenet patienten møder

- Sårbare patienter føler sig i mindre grad
- Informeret
- Inddraget
- Støttet emotionelt

Kan vi gøre det bedre?

- Dansk Lunge Cancer Register, Årsrapport 2021
- Rygeophør ved udredning og behandling for lungekræft. Kliniske Retningslinjer 2020
- Dalton et al. Socioeconomic position and survival after lung cancer: Influence of stage, treatment and comorbidity among Danish patients with lung cancer diagnosed in 2004-2010. Acta oncologica
- Langballe et al. Who are the vulnerable lung cancer patients at risk for not receiving first-line curative or palliative treatment? (under review).

- Verlinde E et al. The social gradient in doctor-patient communication. Int J Equity Health. 2012
- Dencker, A et al. A qualitative study of mechanisms influencing social inequality in cancer communication. Psychooncology. 2021

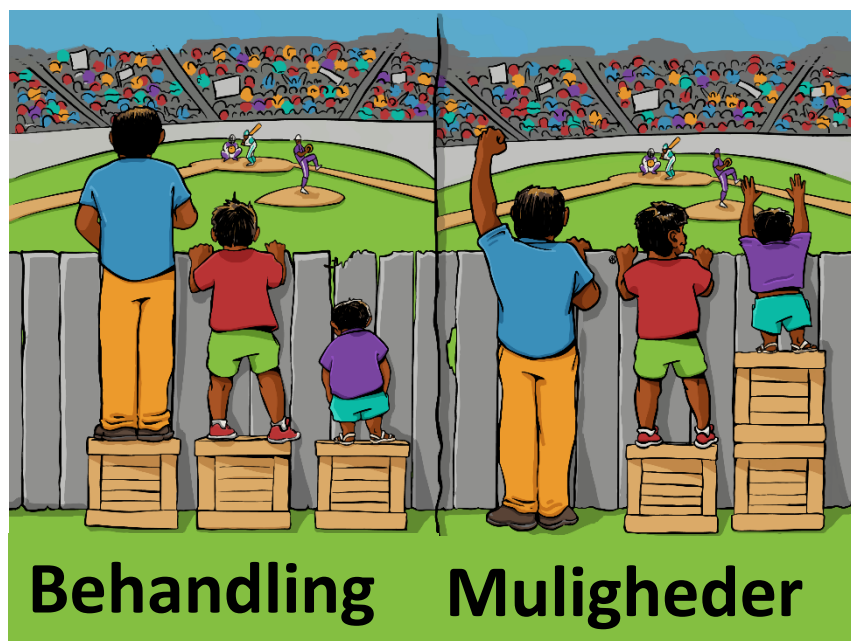
IARC: Sådan bekæmper vi uligheden i kræft

- Dokumentere
- Forbygge
- Mindske ulighed i udviklingen af sundhedsvæsenet

Vaccarella S et al. Reducing Social Inequalities in Cancer: Setting Priorities for Research. In: Vaccarella S et al., editors. Reducing social inequalities in cancer: evidence and priorities for research. Lyon (FR): International Agency for Research on Cancer; 2019. (IARC Scientific Publications, No. 168.)

Hvilke behov har sårbare kræftpatienter?

Lighed i ....

Behov for kompleks støtte

- Afdækning af ressourcer
- Fælles beslutningstagen

MEN OGSÅ

- Tæt relation og patient-centreret kommunikation
- Psykologisk støtte
- Hjælp til håndtering af sygdom, behandling & praktiske barrierer

Hvorfor skal vi finde sårbare kræftpatienter?

- Ikke nok at behandle alle lige
- Vi er nødt til at give sårbare patienter et særligt tilbud
- Sårbare patienter beder ofte ikke selv om hjælp
- Behov for systematisk at identificere sårbare patienter

Hvad ved vi allerede?

- Ingen validerede screeningsinstrumenter til sårbare kræftpatienter
- Få geriatriske instrumenter (VES-13)
- Et lægerapporteret instrument blandt palliative og hovedhalskræft patienter

- Saliba et al. The Vulnerable Elders Survey: a tool for identifying vulnerable older people in the community. J Am Geriatr Soc. 2001 Dec;49(12):1691-9.
- Johnsen et al. Promoting health equity in the health-care system: How can we identify potentially vulnerable patients? Scand J Public Health. 2022 Nov;50(7):903-907.

Hvordan udvikler vi en screening?

- I *Navigate* multicenter RCT afprøver vi støtte til sårbare lungekræft-patienter

Social sårbarhed

Social støtte

Fysisk funktion ADL

Sundheds-kompetence

Barrierer for behandling

Alkohol misbrug

Klinisk sårbarhed

Stadie
Alder
Komorbiditet
Performance status

Langballe et al. NAVIGATE: improving survival in vulnerable patients with lung cancer through nurse navigation, symptom monitoring and exercise - study protocol for a multicentre randomised controlled trial. *BMJ Open*. 2022 Oct 31;12(10):e060242. doi: 10.1136/bmjopen-2021-060242.

Et par bekymringer...

Bekymring: vi stigmatiserer sårbare personer

Bekymring: det går ud over
de andre patienter hvis alle
ikke behandles lige

Næste skridt...

Validere screening af
lungekræftpatienter

Udvikle screening på
tværs af
kræftpatienter som
kan anvendes i klinisk
praksis

Tak for opmærksomheden

pernille@cancer.dk